

Kokkulepe töötajate tervise kaitse tagamiseks kristallilise ränidioksiidi ja seda sisaldavate toodete nõuetekohase käitlemise ning kasutamise kaudu

- (1) Kristallilist ränidioksiidi leidub looduses rikkalikult, see moodustab umbes 12% maakoores. Kristallilist ränidioksiidi leidub paljudes looduslikes mineraalides ja nendest valmistatud toodetes.
- (2) Samas kasutatakse tööstuses intensiivselt kahte ränidioksiidi kristallilist vormi - kvartsi ja kristobaliiti. Mõlemat müüakse liivana, mis on teraline materjal või peenpulbrina, mis koosneb osakestest läbimõõduga alla 0,1 millimeetri.
- (3) Kristallilist ränidioksiidi ning seda sisaldavaid materjale/tooteid/toormaterjale kasutatakse mitmetes tööstusharudes nagu, aga mitte ainult keemia, keraamika, ehitus, kosmeetika, puhastusvahendid, elektroonika, sulatus, klaas, aiandus, meelelahutus, metallurgia ja masinaehitus, kattmaterjalina värvides, farmaatsiatööstuses ning filtreerimisvahendina mitmetes tööstusharudes.
- (4) Euroopa Komisjoni Töökeskkonna piinormide teaduskomitee (SCOEL)¹ on jõudnud muuhulgas järeldusele, et "respiratoorse kristallilise ränidioksiidi sissehingamise peamiseks tagajärjeks inimestele on silikoos. Eksisteerib piisav informatsioon järeldamiseks, et silikoosi haigestunud inimestel on suhteliselt suurem tõenäosus haigestuda kopsuvähki (ilmselt erinevalt töötajatest, kes ei põe silikoosi, kuid puutuvad kaevandustes või keraamikatööstustes kokku ränidioksiidi tolmuga). Seega vähendab silikoosi kohapealse levimise takistamine ka vähiõhtu. Kuna pole võimalik tuvastada selgeid piire silikoosi arenemiseks, vähendab igasugune kokkupuute piiramine riski haigestuda silikoosi."
- (5) Paistab olevat tõendeid respiratoorse kristallilise ränidioksiidi varieeruva tervisliku mõju kohta erinevates tööstustes.
- (6) Kopsuvähi epidemioloogias on teada mitmeid kombineeruvaid faktoreid nagu suitsetamine, radoon ja polütsükliilised aromaatsed süsivesikud.
- (7) Käesoleval ajal pole EL tasandil määratletud ühtseid kutsekiirituse piirmäärasid ning need on riigiti varieeruvad.
- (8) Respiratoorse kristallilise ränidioksiidi käitlemine erineb mitmel moel, kaasa arvatud tema sagedane leidumine looduses, tavalistest töötajate tervisekaitse seadusandluses käsitletavatest situatsioonidest. Seetõttu on käesolev, mitmes mõttes unikaalne kokkulepe sobivaks vahendiks selle aine käsitlemisel.
- (9) Osapooled toimivad kindlas usus, et antud kokkulepe panustab töökohtade säilitamisesse ning sektorite ja firmade majandusliku tuleviku kindlustamisesse.
- (10) Osapooled annavad oma parima laiendamaks kokkulepet kõikidele ettevõtetele tervetes sektorites, mida nad esindavad.
- (11) Käesoleva kokkuleppe osapooled toimivad kooskõlas EL Aluslepingu artiklitega 139 (1) ja (2).

¹ SCOEL SUM 94 lõppdokument respiratoorse kristallilise ränidioksiidi osas, juuni 2003.

Võttes arvesse eelpool toodud, sõlmivad osapooled järgneva kokkuleppe ennetuseks ja töötajate tervise kaitsmiseks kristallilise ränidioksiidi ning seda sisaldavate toodete nõuetekohase käitlemise ja kasutamise osas.

Artikkel 1 - eesmärgid

Käesoleva kokkuleppe eesmärkideks on

- töötajate ja teiste ametialaselt respiratoorse kristallilise ränidioksiidist materjalide/toodete/toormaterjalidega kokkupuutuvate indiviidide tervise kaitse.
- Kokkupuudete minimaliseerimine respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga töökohal, rakendades siin toodud Häid tavasid selleks, et takistada, välistada või vähendada respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga seotud terviseriske.
- Teadmiste parandamine respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga kaasnevatest võimalikest terviseriskidest ning Headest tavadest.

Artikkel 2 - ulatus

- (1) Antud kokkulepe hõlmab kristallilise ränidioksiidi ning seda sisaldavate materjalide/toodete/toormaterjalide tootmist ja kasutamist, mis võib potentsiaalselt viia kokkupuutumisele respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga. Asjasse puutuvate tööstusharude kirjeldused on toodud lisas 5 siin.
- (2) Kokkulepe hõlmab seotud tegevusi nagu käitlemine, hoiustamine ja transport. Samuti kehtib see liikuvate töökohtade kohta. Liikuvatele töökohtadele võivad laieneda allpool toodud erireeglid.
- (3) Kokkulepe on kehtiv osapooltele, tööandjatele ja töötajatele nagu on määratletud allpool toodud definitsioonis.

Artikkel 3 - definitsioonid

- (1) 'Tööandja(d)' on eraettevõtted, keda otseselt või kaudselt esindavad antud kokkuleppe osapooled, kes esindavad tööstusi.
- (2) 'Töötajad' on töövõtjad, keda otseselt või kaudselt esindavad antud kokkuleppe osapooled, kes esindavad neid töötajaid, kes regulaarselt või kohati puutuvad kokku respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga. Töötajate all mõeldakse antud kokkuleppes osalise või täieliku tööajaga ning ka tähtjalisi töötajaid, kes toimivad tööandja otsese järelevalve all (nt. töölähetuses töötajad).
- (3) 'Töötajate esindajad' on töötajate esindajad, kelle spetsiifiliseks vastutusalaks on töötajate turvalisus ja tervis: iga riiklikest seadustest ja/või tavadest tulenevalt valitud või määratud isik, kes esindab töölisi nende turvalisuse või tervisekaitse alaste probleemide ilmnemisel töökohas.
- (4) 'Osapooled' on antud kokkuleppe allkirjastajad.
- (5) 'Respiratoorne kristalliline ränidioksiid' on ripsmeteta hingamisteedesse jõudnud sissehingatud kristallilise ränidioksiidi osakeste fraktsioon. Respiratoorne norm, mis on mõõteriistade alustäpsuseks, on määratletud Euroopa Töökohtade Õhutingimuste standardi EN 481 §-s 5,3 - lenduvate osakeste suuruse fraktsiooni mõõtmise definitsioon.
- (6) 'Head tavad' on direktiivi 89/391 direktiivi 98/24 osa II põhimõtteid, mida on edasi arendatud ja piltlikustatud lisas 1 siin, võib aeg-ajalt uueneda.
- (7) 'Koht' on respiratoorse kristallilise ränidioksiidi esinemispaik. Hoiustamist ja transporti käsitletakse eraldiseisvate kohtadena, välja arvatud juhul kui need on seotud tootmis- või kasutuskohaga. Ka liikuvaid töökohti peetakse kohtadeks.

- (8) 'Mittejärgimine' on kokkuleppega sealhulgas Heade tavadega nagu defineerituna punktis (6) ülal mitteamestamine, mis toob endaga kaasa töötajate kokkupuutumise respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga ning riski tervisele, mis oleks olnud välditav Heade tavadega arvestamisel.
- (9) 'Riiklikud praktikad' on kompetentsete võimude poolt välja antud või tööstuste poolt kokku lepitud juhised ja standardid, mis pole ei seadus ega regulatsioon.

Artikkel 4 - põhimõtted

- (1) Osapooled teevad koostööd laiendamaks teadmisi respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga kaasnevatest mõjudest tervisele, eriti uurimistöö, järelevalve ja Heade tavade levitamise osas.
- (2) Osapooled leiavad, et eksisteerib vajadus respiratoorse kristallilise ränidioksiidi tõkestamise üleeuroopalise strateegia järele. Siiski ei saa antud kokkuleppe allkirjastamisest tuleneda heakskiit kontrollimatule kokkupuutele vastavas sektoris või tegelikule kokkupuutele kogu sektoris.
- (3) Osapooled leiavad, et direktiivide 89/391 ja 98/24 üldpõhimõtted töötajate tervise kaitse ja ohutuse tagamise osas kokkupuutumisel keemiliste ühenditega töökohtadel on igal juhul rakendatavad (kaasa arvatud, eriti, artikkel 4: piiritlemine ja riskide hindamine; artikkel 5: riskide vältimine; artikkel 6: spetsiifilised kaitse- ja tõkestusmeetodid; artikkel 7: tegutsemine õnnetuste, juhtumiste ja hädaolukordade puhul; artikkel 8: töötajate informeerimine ja koolitus).
- (4) Osapooled leiavad, et kristalliline ränidioksiid ja seda sisaldavad materjalid/tooted/toormaterjalid on, nagu kirjeldatud lisas 5, põhilised, kasulikud ja sageli asendamatud komponendid paljudes tööstuslikes ja ametialastes tegevustes, mis panustavad tööde säilitamisele, sektorite ja firmade majandusliku tuleviku kindlustamisele ning seetõttu peab nende tootmine ja laialdane kasutamine jätkuma.
- (5) Osapooled leiavad, et 'Heade tavade' rakendamine, nagu kirjeldatud selle kokkuleppe lisas 1 annab märkimisväärse panuse riskide juhtimisse tõkestades, või seal, kus see ei ole hetkel võimalik, minimeerides kokkupuuteid respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga rakendades kohaseid tõkestamis- ja kaitsemeetmeid nagu toodud direktiivi 98/24 osas II.
- (6) Antud kokkulepe ei mõjuta tööandjate ja töötajate kohustust toimida kooskõlas töötajate terviseohutust puudutava riikliku ja EL seadusandlusega.
- (7) Senikaua kuni jõusolevad rahvuslikud praktikad on rangemad antud kokkuleppe nõuetest, järgivad tööandjad ja töötajad rahvuslikke praktikaid.

Artikkel 5 - Head tavad

- (1) Osapooled võtavad ühiselt omaks Head tavad, nagu kirjeldatud lisas 1 siin.
- (2) Tööandjad ja töötajad ning töötajate esindajad panustavad koos parimal võimalikul moel Heade tavade kohapealsesse rakendamisesse maksimaalsel võimalikul määral, kaasa arvatud suhetes mittetöötajatega, kes puutuvad tööalaselt kokku kohtadega, näiteks hanketööde ettevõtjad (muutes näiteks võimalusel Head tavad osaks lepingu tingimustest).
- (3) Lisa 1 on rakendatav kooskõlas protseduuriga, mis on toodud lisas 7.
- (4) Tööandjad võtavad endale kohustuse korraldada perioodiliselt Heade tavade rakendamisega seotud koolitusi ning kõik asjasse puutuvad töötajad kohustuvad neil koolitustel osalema².

² Vaadake direktiivi 89/391 artiklit 13.

Artikkel 6 - järelevalve

- (1) Iga koht võtab kasutusele järelevalvesüsteemi Heade tavade rakendamiseks. Selleks otstarbeks määrab tööandja igale kohale töötaja (nt. koha projektijuhi) teostamiseks järelevalvet Heade tavade rakendamise üle. See isik raporteerib nõudmisel punktis (2) määratud isikule.
- (2) Tööandja määrab kooskõlas direktiivi 83/391 artikli 7 ettekirjutustega isiku, kes teostab regulaarset järelevalvet Heade tavade rakendamise või mitterakendamise üle. See isik teeb koostööd punktis (1) määratud isikuga vastavalt tema vastutusalas kehtestatud ajagraafikule/protseduurile pärast konsultatsioone firma vastava nõukoguga ning võimalusel töötajate esindajatega.
- (3) Tolmu järelevalveks järgivad tööandjad vastavat tolmu järelevalve protokollit, mis on toodud lisas 2. Neid protokolle võib kohandada väiksemate kohtade spetsiifiliste vajadustega ning suure hulga väikeste kohtade puhul spetsiifilistes sektorites võib lubada kohtade juhuslikku valikut.

Artikkel 7 - raporteerimine, parendamine

- (1) Tööandjad ja töötajad, töötajate esindajate toetusel püüdleval üheskoos ja pidevalt Heade tavade austamise ning rakendamise parendamise poole.
- (2) Tööandjad raporteerivad rakendamisest/mitterakendamisest ning edusammudest läbi artiklis 6 (2) määratud isiku iga kahe aasta tagant alates aastast 2008 (2007. aasta andmed). Raporti vorm töötatakse välja osapoolte koostöös kui lisa 3 sellele kokkuleppele.
- (3) Osapooled lepivad kokku, et mitterakendamise olukordade arv väheneb progressiivselt tööandja kohta antud kokkuleppe vältel, välja arvatud juhul, kui on saavutatud olukord, kus edasine areng pole võimalik, millisel juhul pingutab tööandja *status quo* säilitamise nimel.
- (4) Punktis (2) kirjeldatud raporteerimine teostatakse vastavate osapoolte poolt ühtlustatud alusel nõukogule. Siiski lisatakse ühtlustatud raportile lisana nimekiri kohtadest, kus korduvalt esineb mitterakendamist.

Artikkel 8: Nõukogu

(1) Põhimõte

Nõukogu peamiseks eesmärgiks on olemasolevate probleemide tuvastamine ning võimalike lahenduste väljapakkumine. Nõukogu on ainus ja eksklusiivne üksus, mis tegeleb rakendamise ja kokkuleppe tõlgendamise järelevalvega.

(2) Ülesanded

Nõukogu vaatab üle artikli 7 alusel esitatud raportid ning annab hiljemalt 30. juuniks järgneval aastal välja kokkuvõtva raporti, mis annab ülevaate rakendamisest, mitterakendamisest ja parendusest, hinnates rakendamise/mitterakendamise taset tööstussektori kohta selle põhjuseid ning annab välja sellega seotud soovitusi. Kokkuvõttev raport edastatakse osapooltele ja nende liikmetele, Euroopa Komisjonile ning töötajate tööhutuse eest vastutavatele riiklikele institutsioonidele ning märgistatakse tähisega "konfidentsiaalne äriinformatsioon". Soovi korral avalikustatakse raporti kommenteeritud kokkuvõte. Kokkuvõtva raporti formaat on 2007. aasta juuni osas erinev, põhinedes osapoolte poolt avaldatud informatsioonil, võttes selle lühidalt kokku, rakendamise seis ja ettevalmistused esimeseks raporteerimiseks leiavad aset 2008. aastal.

Korduva mitterakendamise puhul, kui tegemist on korduva ja põhjendamatu suutmatusega viia tegevustes läbi korrektiive, otsustab Nõukogu situatsioonile rakendatavate meetmete üle.

Lisaks ülal toodud ülesannetele, on Nõukogul veel järgnevad kohustused: (a) arutelu ja lahenduste pakkumine kõikvõimalikele kokkuleppe toimimise seisukohalt olulistele probleemidele; (b) kõikide konfliktide lahendamine ning lepingu tõlgendamine kaasa arvatud

ühe osapoole, tööandjate või töötajate poolt tõstatatud küsimused; (c) soovitude väljaandmine kokkuleppe võimalike muudatuste osas; (d) suhtlemine kolmandate osapooltega; ja (e) Heade tavade kasutusele võtmine kooskõlas lisaga 7.

(3) Koosseis

Nõukogu koosneb osapoolte poolt esimest korda kokkuleppe allkirjastamise päeval neljaks aastaks määratud esindajatest, kelle arv on võrdne tööandjate ja töötajate esindajate osas. Osapooled võivad ka samaaegselt või vajadusel hiljem määrata ühe asendusliikme igasse Nõukogusse, liikme, kes võib osaleda hääleõiguseta jälgijana või asendada vajadusel Nõukogu liikmeid tagades alati järjepidevuse ja kohase ekspertiisi. Nõukogu suurus on optimaalne ning liikmete maksimaalne arv on 30 (nt.15/15), kaasa arvatud eesistuja nagu kirjeldatud artiklis 3 lisas 6. Kui mõni osapool peaks leppes tagasi tõmbuma, lahti ütleva või lakkama olemast või peaks uus osapool liituma kokkuleppega Nõukogu volituste ajal, kohandavad liikmed Nõukogu vastavalt ümber lähtudes siiski maksimaalsest liikmete arvust. Osapooled, kes pole esindatud Nõukogus liikmetena või asendusliikmetena omavad õigust pöörduda Nõukogu poole sõnavõttudega ning osaleda oma küsimuse arutamisel. Nõukogu reeglid on toodud lisas 6 siin.

(4) Otsustusprotsess

Nõukogu eesmärgiks on otsustada konsensuslikult. Juhul kui konsensust ei saavutata võetakse otsused vastu toepelt kvalifitseeritud hääleteenamusega vähemalt 75% häältest, mis on vastavalt omistatud töötajate esindajatele ja tööandjate esindajatele. Näiteks, kui Nõukogu koosneb 30 liikmest (15 töötajate ja 15 tööandja poolelt), vajatakse mõlemalt poolt 12 häält.

(5) Sekretariaat

Sekretariaat abistab Nõukogu logistilistes küsimustes ning luuakse osapoolte poolt kokkuleppe allakirjutamise ajal.

Artikkel 9 – konfidentsiaalsus

- (1) Kogu suuline ja kirjalik suhtlus osapoolte ja nende liikmete vahel, mis puudutab antud kokkuleppe rakendamist, on konfidentsiaalne ning seda ei avalikustata kolmandatele osapooltele, välja arvatud juhul kui eksisteerib seadusandlusest tulenev avaldamise kohustus.
- (2) Konfidentsiaalsuse klausel, millele viidatakse punktis (1) ei kehti järgnevatel juhtudel:
 - kokkuvõttev raport, mis edastatakse ainult artiklis 8 (2) toodud indiviididele ja organisatsioonidele,
 - raporti kommenteeritud kokkuvõtte, mis avalikustatakse kolmandatele osapooltele,
 - Nõukogu eesistuja ühised vajalikud kontaktid kolmandate osapooltega,
 - informatsiooni vajalik levitamine osapoolte poolt nende liikmetele, keda vastav informatsioon mõjutab.
- (3) Raportis nimetatud firmade andmeid võib avalikustada ainult asjasse puutuvate osapoolte liikmetele, kui Nõukogu ei otsusta artikli 8 (2) põhjal teisiti. Infot saavad isikud peavad vastama samadele konfidentsiaalsuse kohustustele kui toodud antud kokkuleppes.
- (4) Punktide (1) ja (3) rikkumise korral on kahju saanud osapoolel ja/või tema liikmetel õigus pöörduda kohtusse vastavalt riiklikele tsiviilseadustele.

Artikkel 10 - tervise järelvalve

Arst/tööstuslik hügieenik või sellega võrdväärne sisene või väline organ, mis on määratud kohapeale, määratleb kooskõlas riiklike regulatsioonide, direktiivi 98/24 artikliga 10 ning tervise järelvalve protokolliga nagu toodud lisas 8 teostatavate arstlike uuringute ulatuse.

Artikkel 11 - uurimine - andmete kogumine

Osapooled arutavad puudujääke uurimistöös ja andmetes ning esitavad soovitusi uurimistöös parandamiseks, kaasa arvatud turvalisemad tooted või protsessid, mille kasutuselevõtu tingimuseks on riskide hindamine. Samuti esitavad nad soovitusi tulevikus läbi viidavate andmekogumisprojektide osas. Varasemate uurimisprojektide nimekiri on toodud lisas 4.

Artikkel 12 - kestvus - muutmine

- (1) Antud kokkulepe kehtib vähemalt neli aastat ning on automaatselt uuenev järgnevas kaheaastaseks perioodiks. Osapooled võivad kokkuleppest tagasi tõmbuda üheaastase etteteatamise korral.
- (2) Antud kokkulepe muutub kehtetuks koheselt kui kõik osapooled ei ole enam vastavate tööstussektorite esindajad või kui osapoolteks jääb alla kahe osapoole, kellest üks peab esindama töötajaid ja teine töötajaid samas tööstussektoris.
- (3) Osapooled võivad kokkuleppest igal ajal eelneva etteteatamiseta tagasi tõmbuda juhul kui nende tööstussektori vastaspool lakkab olemast antud kokkuleppe osapool või ei ole enam sektori esindaja ("vastastikkus").
- (4) Juhul kui tulevikus tehakse ettepanek kristallilise ränidioksiidiga seotud EL seadusandluse kehtestamiseks, kohtuvad osapooled hindamaks ettepanud seadusandluse mõju antud kokkuleppele.

Artikkel 13 - osapoolte vahetamine

- (1) Antud kokkulepe on avatud allakirjutamiseks lisanduvatele osapooltele.
- (2) Antud kokkulepe on siduv osapoolte seaduslikele õigusjärglastele.

Artikkel 14 - muud tingimused

- (1) Antud kokkulepe ei too endaga muid õigusi või kohustusi, välja arvatud siin sätestatu.
- (2) Kõikvõimalikud antud kokkuleppe tõlgendamise ning rakendamisega seotud nõuded ja vaidlused kuuluvad täielikult Nõukogu pädevusse ning ei kuulu antud kokkuleppe unikaalsest iseloomust tulenevalt kohalike riiklike kohtusüsteemide jurisdiktsiooni. Kõikvõimalikud teised antud kokkuleppega seotud nõuded ja vaidlused lahendatakse kostja(te) päritoluriigi seaduste ning jurisdiktsiooni alusel vastavas kostja(te) päritoluriigi kohtus.
- (3) Antud kokkulepe tõlgitakse kõikidesse ametlikesse EL keeltesse. Tõlgendamise korral on aluseks inglisekeelne versioon.
- (4) Senikaua kuni eksisteerib lahknevus Heade tavade ning nendest karmimate riiklike praktikate vahel spetsiifilises jurisdiktsioonis, ei loeta kaldumist riiklike praktikate poole nagu nõutud artiklis 4 (7) mitterakendamise olukorraks artikli 3 (8) mõistes.

Artikkel 15 – jõustumine

Käesolev kokkulepe jõustub kuus kuud pärast kahe esimese osapoole allakirjutamist, kellest üks esindab töötajaid ja teine töötajaid samas tööstussektoris, eeldusel, et kokkulepe on tõlgitud kõikidesse EL ametlikesse keeltesse.

Lisa 1 [Head tavad (Heade tavade juhis)]

Lisa 2 [Tolmu järelevalve protokoll]

Lisa 3 [Raporteerimise vorm]

Lisa 4 [Uurimisprojektide nimekiri]

- Lisa 5 [Tööstuste kirjeldused]
- Lisa 6 [Nõukogu - Sekretariaat]
- Lisa 7 [Heade tavade rakendamise protseduur]
- Lisa 8 [Silikoosi alane tervise järelvalve protokoll]

Jõustunud, 25. aprill, 2006.

Allakirjutanud:

APFE - Euroopa klaaskiu tootjate assotsiatsioon

Hr. R. Furber, Nõukogu liige

BIBM - Betoonplokkide rahvusvaheline büroo

Hr. E. Danno, Peasekretär

CAEF - Euroopa sulatuskodade assotsiatsioon

Hr. K. Urvat, Peasekretär

CEEMET - Euroopa metallurgia, inseneriteaduse ja tehnoloogia põhiste tööstuste tööandjate nõukogu

Hr. U. Combüchen, Peasekretär

CERAME-UNIE - Euroopa keraamikatööstused

Hr. R. Chorus, Peasekretär

CEMBUREAU - Euroopa tsemendiassotsiatsioon

Hr. P. Vanfrachem, Asepresident

EMCEF - Euroopa kaevurite, keemia- ja energiatöölise föderatsioon

Hr. P. Mazeau, Peasekretäri asetäitja

EMF - Euroopa metallitöölise föderatsioon

Hr. B. Samyn, Peasekretäri asetäitja

EMO - Euroopa mörditööstuse organisatsioon

Hr. H-P. Braus, Peasekretär

EURIMA - Euroopa isolatsioonimaterjalide tootjate assotsiatsioon

Hr. H. Biedermann, Peadirektor

EUROMINES - Euroopa kaevandustööstuste assotsiatsioon

Pr. C. Hebestreit, Peasekretär

EURO-ROC - Euroopa ja rahvusvaheline looduslike kivimite tööstuste föderatsioon

Hr. G. Merke, Peasekretär

ESGA - Euroopa eriotstarbelise klaasi assotsiatsioon

Hr. F. Van Houte, Peasekretär

FEVE - Euroopa konteinerklaasi föderatsioon

Hr. A. Somogyi, Peasekretär

GEPVP - Euroopa lehtklaasi tootjate föderatsioon

Pr. E. Bullen, Peasekretär

IMA-Europe – Tööstuslike mineraalide assotsiatsioon

Hr. C. Stenneler, President

Pr. M. Wyart-Remy, Peasekretär

UEPG - Euroopa agregaatide assotsiatsioon

Hr. D. Audibert, President

Lisa 1 - Head tavad (Heade tavade juhis)

Lisa 2 – Tolmu järelevalve protokoll

Ulatus

Tolmu järelevalve protokoll on mõeldud kasutamiseks igale firmale, kes soovib läbi viia ametialase kokkupuute hindamist, et mõõta tolmu kokkupuutumise taset töökohas. See on kooskõlas kõikide EL-s hetkel kehtivate riiklike seadusandlustega. Allpool kirjeldatud tingimused on enam rakendatavad firmades, kus puudub esinduslik andmekogu tolmu kokkupuutumise tasemete kohta. Teistele firmadele (näiteks kehtiva andmebaasiga või sarnase tolmu järelevalve protokolliga pikaajase rakendamise kogemusega) saab rakendada antud protokolliga lihtsustatud versiooni (mis ei pea vastama kõikidele tingimustele).

Eesmärk

Tolmu järelevalve protokoll eesmärgiks on koguda tolmu kokkupuutumise andmeid võimaldamaks erinevatel firmadel hinnata vastavalt rahvuslike ja EL ettekirjutustega töökohtade hügieeni osas nagu kutsukiirguse piirväärtused ning suunata tõkestustööd.

See teeb võimalikuks esinduslike ja võrreldavate andmete kogumise tolmu kokkupuutumise tasemete kohta erinevates firmades, kus eksisteerib kokkupuute kristallilise ränioksiidiga, võimaldamaks andmete saamist terviseriskide hindamiseks töölase tolmu kokkupuutumise korral ning alustamiseks kokkupuutumise andmete nagu "töökiirguse maatriksite" väljatöötamist, mis omakorda võimaldab tulevikus vajadusel läbi viia epidemioloogilisi uurimusi.

Nõuded

Tavaliselt kasutatakse kahte tüüpi mõõdikuid:

- Isiklikud;
- Staatilised.
-

Mõlemat tüüpi mõõdikuid võib kasutada koos, kuna nad täiendavad teineteist.

Kõige paremate lahenduste valimine on tööandjate ja töötajate poolt määratud ekspertide ülesanne, kes peavad arvestama riiklike ja EL ettekirjutustega.

Tuleb järgida järgnevat üldisi nõudeid (võetud Euroopa standarditest EN 689 ja EN 1232 – vaadake viiteid):

- Personaalseks proovivõtmiseks peab töötaja kandma proovikogumise varustust (töötaja hingamisala piires).
- Kogutud tolmuosakesed peavad olema vähemalt suu kaudu ja (vabal valikul ka) nina kaudu sissehingatud ja rindmikus.
- Proovikogumise varustus tolmuproovide kogumiseks peab vastama Euroopa standardile EN 481 (personaalsed mõõdikud – vaadake viiteid).
- Proovivõtukohtad peaksid katma vähemalt mitut täpselt defineeritud tööfunktsiooni³.
- Proovivõtu kestvus peaks vastama täisvahetusele (7-8 tundi). Proovide arv iga tööfunktsiooni kohta peaks olema selline, et see esindaks töötaja kokkupuudet⁴. Tööandjate ja töötajate esindajad

³ Näiteks tööstuslikus mineraalide tööstuses määratleti järgnevad tööfunktsioonid: kaevanduse operaator (väljas), purusti operaator (sees), märgprotsesside operaator, kuivprotsesside operaator, jahvatamise operaator, pakendamise operaator, transport/puisteveos, töödejuhataja/tehase juhtkond, laboritöötaja, hooldus/multifunktsionaalne operaator (multifunktsionaalne operaator on operaator, kelle tööaja protsent on väiksem kui 50% igas teises tööfunktsiooni kategoorias).

võttavad vajadusel vastu ühiseid otsuseid kõige sobivama proovivõtu kestvuse ja perioodilisuse osas.

- Kvartsi ja (kristobaliidi) määramise analüütilise tehnika sisu peab olema kas röntgenikiire difraktsioon või Fourier' teisendusega infrapuna spektroskoopia nagu nõutud erinevates riiklikes standardites.
- Firmsid peavad omama seadmete ja protseduuride täielikku dokumentatsiooni (proovivõtmise ning analüüsi eest vastutava organisatsiooni abiga) koos tolmu mõõtmise andmetega.
- Kvartsi analüüsis osalevad laborid peaksid olema akrediteeritud ja/või liituma laboritevahelise koostööprogrammiga garanteerimaks nende protseduuride ja tulemuste kvaliteeti ja kehtivust.

Peamised viited

Euroopa standardid:

EN 689 Töökoha õhutingimused - Keemiliste ühenditega nina kaudu sissehingamise läbi kokkupuutumise hindamise juhised, piirväärtuste ja mõõtmise strateegiaga, 1995, CEN.

EN 481 Töökoha õhutingimused - Suuruse definitsioonid õhus lendlevate osakeste mõõtmiseks, 1993, CEN.

EN 1232 Töökoha õhutingimused - Keemiliste ühendite personaalse proovivõtmise pumbad - Nõuded ja testimismeetodid, 1997.

Märkus:

Firmsid peaksid kontrollima oma riiklike regulatsioone ja standardeid, et teha kindlaks oma tolmu järelevalve vastavus riiklikele nõuetele. Samuti on mitmetes riikides kasutusel tehniliste juhiste dokumendid töökiirituse hindamiseks, mida võib rakendada tolmu järelevalveks töökohtades.

⁴ Kontrollimaks kooskõla riikliku seadusandlusega või tõkestamiseks võib piisata ka ühest või paarist proovist, kuid statistilisteks eesmärkideks (nagu näiteks töökiirituse maatriksid, epidemioloogilised uurimused) on minimaalseks arvuks 6 proovi tööfunktsiooni kohta.

Lisa 3 - Raporteerimise vorm

Kokkuleppe töötajate tervise kaitse tagamiseks kristallilise rändioksiidi ja seda sisaldavate toodete nõuetekohase käitlemise ning kasutamise kaudu Raporteerimise vorm	Koha tase
--	------------------

Viimase uuenduse kuupäev					
	<table border="1"> <tr> <td>2006-2007</td> <td>2008-2009</td> <td>2010-2011</td> <td>2012-2013</td> </tr> </table>	2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013
2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013		

Üldine kohainformatsioon

1	Firma <small>Firma nimi</small>				
2	Riik				
3	Sektor				
4	Koht <small>Koha nimetus</small>				
5	Raporteerimiskoht <small>Valige "0" kui andmed on saadaval ainult sellele osale kohta, "1" kui andmed on saadaval ka järgnevate osade kohta</small>				
6	Töötajate arv <small>Kohapealsete töötajate koguarv</small>				

Kokkupuute risk

7	Töötajate arv, kes võivad respiratoorse kristallilise rändioksiidiga kokku puutuda <small>Sisestage nende töötajate arv, kes võivad respiratoorse kristallilise rändioksiidiga kokku puutuda, näiteks töötajad, kes töötavad tootmisosakondades</small>				
---	--	--	--	--	--

Riski hindamine & tolmujärelevalve

8	Riskide hindamises osalevate töötajate arv (1) <small>Sisestage töötajate/töökohtade arv, mille osas on läbi viidud riskide hindamine</small>				
9	Kokkupuute järelevalves osalevate töötajate arv (2) <small>Sisestage töötajate/töökohtade arv, mille kohta on olemas kokkupuutumise andmed</small>				
10	Silikoosi alase tervise järelevalve protokoll riskide hindamist vajavate töötajate arv (3) <small>Sisestage töötajate/töökohtade arv, mille kohta tuleb riskide hindamise protseduuri alusel algatada tervise järelevalve protokoll</small>				

Tervise järelevalve

11	Üldise tervise järelevalve protokollis osalevate töötajate arv <small>Sisestage töötajate arv, kes osalevad üldises tervise järelevalve protokollis; määratud suurus sõltub firma kohustustest ja riiklikest seadustest</small>				
12	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollis osalevate töötajate arv <small>Sisestage silikoosi alase tervise järelevalve spetsiifilises protokollis, mis on antud kokkuleppe osa, osalevate töötajate arv</small>				

Koolitus

13	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning Üldiste põhimõtete koolitusel osalevate töötajate arv (4) <small>Sisestage töötajate arv, kes on kaasatud Üldiste põhimõtete programmi</small>				
14	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning ülesannete lehtede koolitusel osalevate töötajate arv (5) <small>Sisestage töötajate arv, kes on kaasatud nõutud ülesannetelehtede programmi</small>				

Head tavad

15	Respiratoorse kristallilise rändioksiidi tekkimise/levimise vähendamise tehnilised meetmed <small>Valige "1" kui spetsiifiline praktika rakendatakse kohapeal, "0" kui ei rakendata või ei ole kohaldatav</small>				
16	Organisatsioonilised meetmed <small>Valige "1" kui spetsiifiline praktika rakendatakse kohapeal, "0" kui ei rakendata või ei ole kohaldatav</small>				
17	Isiklike kaitsevahendite jaqamine ja kasutamine vajadusel (6) <small>Valige "1" kui spetsiifiline praktika rakendatakse kohapeal, "0" kui ei rakendata või ei ole kohaldatav</small>				

Tulemuslikkuse võtmeidikaatorid

18	Potentsiaalselt respiratoorse kristallilise rändioksiidiga kokkupuutuvate töötajate % <small>Rida 7 jagatud reaga 6; annab potentsiaalselt respiratoorse kristallilise rändioksiidiga kokkupuutuvate töötajate %</small>				
19	Riskide hindamises osalejate % <small>Rida 8 jagatud reaga 7; annab riskide hindamise protseduuri rakendamise %-i</small>				
20	Kokkupuute järelevalves osalejate % <small>Rida 9 jagatud reaga 7; annab tolmujärelevalve protokoll rakendamise %-i</small>				
21	Silikoosi alase tervise järelevalve protokoll riskide hindamise % <small>Rida 10 jagatud reaga 7; annab potentsiaalselt kõige kokkupuutetega töötajate %-i</small>				
22	Üldises tervise järelevalves osalejate % <small>Rida 11 jagatud reaga 7; annab firma puhendumise üldise tervise järelevalve või riiklike seaduste vastavuse %-i</small>				
23	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollis osalejate % <small>Rida 12 jagatud reaga 10; annab spetsiifilise silikoosi alase tervise järelevalve protokoll rakendamise %-i</small>				
24	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning üldiste põhimõtete koolitusel osalejate % <small>Rida 13 jagatud reaga 7; annab üldiste printsiipide leviku rakendamise %-i</small>				
25	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning ülesannete lehtede koolitusel osalejate % <small>Rida 14 jagatud reaga 7; annab nõutud ülesannete lehtede rakendamise %-i</small>				

Peamised märkmed

Sisestage kõik asjakohased kommentaarid kokkuleppe rakendamise kohta kohapeal (nt. tooge esile positiivsed või mitterahuldavad saavutused, teavitage planeeritud parendusprogrammidest, kirjeldage uusi kasutusele võetud Häid tavasid)

Nimi: _____
 Amet: _____
 Kuupäev: __/__/____ Allkiri

- (1) Riskide hindamise protseduur on leitav kokkuleppe *lisas 1 - Head tavad* (Heade tavade juhis, osa I, peatükk 4)
- (2) Vaadake *lisa 2 - Tolmu järelevalve protokoll* kokkuleppes
- (3) Vaadake *lisa 8 - Silikoosi alane tervise järelevalve protokoll* kokkuleppes
- (4) Üldised tõkestamise põhimõtted on toodud kokkuleppe *lisas 1 - Head tavad* (Heade tavade juhis, osa I, Respiratoorse kristallilise rändioksiidi alused)
- (5) Head tavad on toodud kokkuleppe *lisas 1 - Head tavad* (Heade tavade juhis, osa II, üldised ja spetsiifilised ülesannete lehed)
- (6) Faktilehed isiklike kaitsevahendite kohta on toodud kokkuleppe *lisas 1 - Head tavad* (Heade tavade juhis, osa II, ülesannete leht 2.1.15)

Kokkuleppe töötajate tervise kaitse tagamiseks kristallilise ränidioksiidi ja seda sisaldavate toodete nõuetekohase käitlemise ning kasutamise kaudu Raporteerimise vorm	Firma tase
---	-------------------

Viimase uuenduse kuupäev					
	<table border="1"> <tr> <td>2006-2007</td> <td>2008-2009</td> <td>2010-2011</td> <td>2012-2013</td> </tr> </table>	2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013
2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013		

Üldine firma (riigi) informatsioon

1	Firma				
	<small>Firma nimi</small>				
2	Riik				
	<small>Riik</small>				
3	Sektor				
	<small>Sektor</small>				
4a	Kohtade arv				
	<small>4. rea loend - Kohapealne tase</small>				
4b	Raporteeritud kohtade arv				
	<small>5. rea summa - Kohapealne tase</small>				
4c	Raporteeritud kohtade %				
	<small>Rida 4b jagatud reaga 4a, annab raporteeritud kohtade arvu järgi</small>				
5a	Töötajate arv				
	<small>6. rea summa - Kohapealne tase</small>				
5b	Raporteeritud töötajate arv				
	<small>6. rea summa, kus rida 5 on "1" - Kohapealne tase</small>				
5c	Raporteeritud töötajate %				
	<small>Rida 5b jagatud reaga 5a, annab raporteeritud töötajate arvu järgi</small>				

Kokkupuute risk

7	Töötajate arv, kes võivad respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga kokku puutuda				
	<small>7. rea summa - Kohapealne tase</small>				

Riski hindamine & tolmujärelevalve

8	Riskide hindamises osalevate töötajate arv (1)				
	<small>8. rea summa - Kohapealne tase</small>				
9	Kokkupuute järelevalves osalevate töötajate arv (2)				
	<small>9. rea summa - Kohapealne tase</small>				
10	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollide riskide hindamist vajavate töötajate arv (3)				
	<small>10. rea summa - Kohapealne tase</small>				

Tervise järelevalve

11	Üldise tervise järelevalve protokollis osalevate töötajate arv				
	<small>11. rea summa - Kohapealne tase</small>				
12	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollis osalevate töötajate arv				
	<small>12. rea summa - Kohapealne tase</small>				

Koolitus

13	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning üldiste põhimõtete koolitusel osalevate töötajate arv (4)				
	<small>13. rea summa - Kohapealne tase</small>				
14	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning ülesannete lehtede koolitusel osalevate töötajate arv (5)				
	<small>14. rea summa - Kohapealne tase</small>				

Head tavad

15	Respiratoorse kristallilise ränidioksiidi tekkimise/levimise vähendamise tehnilised meetmed				
	<small>15. rea summa - Kohapealne tase</small>				
16	Organisatsioonilised meetmed				
	<small>16. rea summa - Kohapealne tase</small>				
17	Isiklike kaitsevahendite jagamine ja kasutamine, vajadusel (6)				
	<small>17. rea summa - Kohapealne tase</small>				

Tulemuslikkuse võtmeindikaatorid

18	Potsentsiaalselt respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga kokkupuutuvate töötajate %				
	<small>Rida 7 jagatud reaga 5b, annab potsentsiaalselt respiratoorselt kristallilist ränidioksiidi eraldavate materjalidega kokkupuutuvate töötajate %</small>				
19	Riskide hindamises osalejate %				
	<small>Rida 8 jagatud reaga 7, annab riskide hindamise protseduuri rakendamise %-i</small>				
20	Kokkupuute järelevalves osalejate %				
	<small>Rida 9 jagatud reaga 7, annab tolmujärelevalve protokollide rakendamise %-i</small>				
21	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollide riskide hindamise %				
	<small>Rida 10 jagatud reaga 7, annab potsentsiaalselt kõrgse kokkupuutega töötajate %-i</small>				
22	Üldise tervise järelevalves osalejate %				
	<small>Rida 11 jagatud reaga 7, annab firma põhitähtsuse üldise tervise järelevalve või riskidele seadustele vastavuse %-i</small>				
23	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollis osalejate %				
	<small>Rida 12 jagatud reaga 10, annab spetsiaalset silikoosi alase tervise järelevalve protokollide rakendamise %-i</small>				
24	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning üldiste põhimõtete koolitusel osalejate %				
	<small>Rida 13 jagatud reaga 7, annab üldise printsiipide leviku rakendamise %-i</small>				
25	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning ülesannete lehtede koolitusel osalejate %				
	<small>Rida 14 jagatud reaga 7, annab nõutud ülesannete lehtede rakendamise %-i</small>				
26	Respiratoorse kristallilise ränidioksiidi tekkimise/levimise vähendamise tehniliste meetmete %				
	<small>Rida 15 jagatud reaga 4b, annab spetsiaalset meetmeid kasutavate kohtade %-i</small>				
27	Organisatsiooniliste meetmete %				
	<small>Rida 16 jagatud reaga 4b, annab spetsiaalset meetmeid kasutavate kohtade %-i</small>				
28	Isiklike kaitsevahendite vajadusel jaotamise ning kasutamise %				
	<small>Rida 17 jagatud reaga 4b, annab spetsiaalset meetmeid kasutavate kohtade %-i</small>				

Peamised märkmed

Sisestage kõik asjakohased kommentaarid kokkuleppe rakendamise kohta firma tasandil (nt. tooge esile positiivsed või mitterahuldavad saavutused, teavitage planeeritud parendusprogrammidest, kirjeldage uusi kasutusel võetud Häid tavasid)

Nimi: _____
 Amet: _____
 Kuupäev: ___/___/___ Allkiri

- (1) Riskide hindamise protseduur on leitav kokkuleppe lisas I - Head tavad (Heade tavade juhis, osa I, peatükk 4)
- (2) Vaadake lisa 2 - Tolmu järelevalve protokoll kokkuleppes
- (3) Vaadake lisa 8 - Silikoosi alase tervise järelevalve protokollkokkuleppes
- (4) Üldised töestamise põhimõtted on toodud kokkuleppe lisas 1 - Head tavad (Heade tavade juhis, osa I, Respiratoorse kristallilise ränidioksiidi alused)
- (5) Head tavad on toodud kokkuleppe lisas 1 - Head tavad (Heade tavade juhis, osa II, üldised ja spetsiifilised ülesannete lehed)
- (6) Faktilehed isiklike kaitsevahendite kohta on toodud kokkuleppe lisas 1 - Head tavad (Heade tavade juhis, osa II, ülesannete leht 2.1.15)

Kokkulepe töötajate tervise kaitse tagamiseks kristalliise ränidioksiidi ja seda sisaldavate toodete nõuetekohase käitlemise ning kasutamise kaudu Raporteerimise vorm	Riigi tase
---	-------------------

Viimase uuenduse kuupäev	
--------------------------	--

2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013
-----------	-----------	-----------	-----------

Üldine riigi (riikliku assotsiatsiooni) informatsioon

1	Assotsiatsioon				
<small>Assotsiatsiooni nimi</small>					
2	Riik				
3	Sektor				
4a	Kohtade arv				
<small>4a rea loend - Firma tase</small>					
4b	Raporteeritud kohtade arv				
<small>4b rea summa - Firma tase</small>					
4c	Raporteeritud kohtade %				
<small>Rida 4b jagatud reaga 4a; annab raporteeritud kohtade arvu järgi</small>					
5a	Töötajate arv				
<small>5a rea summa - Firma tase</small>					
5b	Raporteeritud töötajate arv				
<small>5b rea summa - Firma tase</small>					
5c	Raporteeritud töötajate %				
<small>Rida 5b jagatud reaga 5a; annab raporteeritud töötajate arvu järgi</small>					

Kokkupuute risk

7	Töötajate arv, kes võivad respiratoorse kristalliise ränidioksiidiga kokku puutuda				
<small>7. rea summa - Firma tase</small>					

Riski hindamine & tolmude järelevalve

8	Riskide hindamises osalevate töötajate arv (1)				
<small>8. rea summa - Firma tase</small>					
9	Kokkupuute järelevalves osalevate töötajate arv (2)				
<small>9. rea summa - Firma tase</small>					
10	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollide riskide hindamist vajavate töötajate arv (3)				
<small>10. rea summa - Firma tase</small>					

Tervise järelevalve

11	Üldise tervise järelevalve protokollis osalevate töötajate arv				
<small>11. rea summa - Firma tase</small>					
12	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollis osalevate töötajate arv				
<small>12. rea summa - Firma tase</small>					

Koolitus

13	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning üldiste põhimõtete koolitusel osalevate töötajate arv (4)				
<small>13. rea summa - Firma tase</small>					
14	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning ülesannete lehtede koolitusel osalevate töötajate arv (5)				
<small>14. rea summa - Firma tase</small>					

Head tavad

15	Respiratoorse kristalliise ränidioksiidi tekkimise/levimise vähendamise tehnilised meetmed				
<small>15. rea summa - Firma tase</small>					
16	Tööd kasutatavad organisatsioonilised meetmed ja Head tavad				
<small>16. rea summa - Firma tase</small>					
17	Isiklike kaitsevahendite jagamine ja kasutamine, vajadusel (6)				
<small>17. rea summa - Firma tase</small>					

Tulemuslikkuse võtmeindikaatorid

18	Potentsiaalselt respiratoorse kristalliise ränidioksiidiga kokkupuutuvate töötajate %				
<small>Rida 7 jagatud reaga 5b; annab potentsiaalselt respiratoorsest kristalliise ränidioksiidiga kokkupuutuvate töötajate %</small>					
19	Riskide hindamises osalejate %				
<small>Rida 8 jagatud reaga 7; annab riskide hindamise protseduuri rakendamise %</small>					
20	Kokkupuute järelevalves osalejate %				
<small>Rida 9 jagatud reaga 7; annab tööühtse järelevalve protokollide rakendamise %</small>					
21	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollide riskide hindamise %				
<small>Rida 10 jagatud reaga 7; annab potentsiaalselt kõrge kokkupuutega töötajate %</small>					
22	Üldises tervise järelevalves osalejate %				
<small>Rida 11 jagatud reaga 7; annab firma pühendumuse üldise tervise järelevalve või riskidele seadustele vastavuse %</small>					
23	Silikoosi alase tervise järelevalve protokollis osalejate %				
<small>Rida 12 jagatud reaga 10; annab spetsiifilise silikoosi alase tervise järelevalve protokollide rakendamise %</small>					
24	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning üldiste põhimõtete koolitusel osalejate %				
<small>Rida 13 jagatud reaga 7; annab üldise koolituse teostamise %</small>					
25	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning ülesannete lehtede koolitusel osalejate %				
<small>Rida 14 jagatud reaga 7; annab nõutud ülesannete lehtede rakendamise %</small>					
26	Respiratoorse kristalliise ränidioksiidi tekkimise/levimise vähendamise tehniliste meetmete %				
<small>Rida 15 jagatud reaga 4b; annab spetsiifilist meetmeid kasutatavate kohtade %</small>					
27	Organisatsiooniliste meetmete %				
<small>Rida 16 jagatud reaga 4b; annab spetsiifilist meetmeid kasutatavate kohtade %</small>					
28	Isiklike kaitsevahendite vajadusel jaotamise ning kasutamise %				
<small>Rida 17 jagatud reaga 4b; annab spetsiifilist meetmeid kasutatavate kohtade %</small>					

Peamised märkmed

Sisestage kõik asjakohased kommentaarid kokkuleppe rakendamise kohta riigi tasemel (nt. tooge esile positiivsed või mitterahuldavad saavutused, teavitage planeeritud parendusprogrammide, kirjeldage uusi kasutusele võetud Häid tavasid)

Nimi: _____
 Amet: _____
 Kuupäev: __/__/____ Allkiri

(1) Riskide hindamise protseduur on leitav kokkuleppe *lisa 1 - Head tavad* (Heade tavade juhised, osa I, peatükk 4)
 (2) Vaadake *lisa 2 - Tolmu järelevalve protokoll* kokkuleppes
 (3) Vaadake *lisa 8 - Silikoosi alase tervise järelevalve protokoll* kokkuleppes
 (4) Üldised tökestamise põhimõtted on toodud kokkuleppe *lisa 1 - Head tavad* (Heade tavade juhised, osa I, Respiratoorse kristalliise ränidioksiidi alused)
 (5) Head tavad on toodud kokkuleppe *lisa 1 - Head tavad* (Heade tavade juhised, osa II, üldised ja spetsiifilised ülesannete lehed)
 (6) Faktilehed isiklike kaitsevahendite kohta on toodud kokkuleppe *lisa 1 - Head tavad* (Heade tavade juhised, osa II, ülesannete leht 2.1.15)

Kokkuleppe töötajate tervise kaitse tagamiseks kristallilise ränioksiidi ja seda sisaldavate toodete nõuetekohase käitlemise ning kasutamise kaudu Raporteerimise vorm	Sektori tase
---	---------------------

Viimase uuenduse kuupäev					
	<table border="1"> <tr> <td>2006-2007</td> <td>2008-2009</td> <td>2010-2011</td> <td>2012-2013</td> </tr> </table>	2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013
2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013		

Üldine sektori (EL25 assotsiatsiooni) informatsioon

1	Assotsiatsioon				
	<small>Assotsiatsiooni nimi</small>				
2a	Riikide arv				
	<small>Sisestage assotsiatsiooni poolt esindatud riikide arv</small>				
2b	Raporteeritud riikide arv				
	<small>2. rea loend - Riigi tase</small>				
2c	Raporteeritud riikide %				
	<small>Rida 2b jagatud reaga 2a; annab raporteeritud riikide arvu järgi</small>				
3	Sektor				
4a	Kohtade arv				
	<small>4a rea summa - Riigi tase</small>				
4b	Raporteeritud kohtade arv				
	<small>4b rea summa - Riigi tase</small>				
4c	Raporteeritud kohtade %				
	<small>Rida 4b jagatud reaga 4a; annab raporteeritud kohtade arvu järgi</small>				
5a	Töötajate arv				
	<small>5a rea summa - Riigi tase</small>				
5b	Raporteeritud töötajate arv				
	<small>5b rea summa - Riigi tase</small>				
5c	Raporteeritud töötajate %				
	<small>Rida 5b jagatud reaga 5a; annab raporteeritud töötajate arvu järgi</small>				

Kokkupuute risk

7	Töötajate arv, kes võivad respiratoorse kristallilise ränioksiidiga kokku puutuda				
	<small>7. rea summa - Riigi tase</small>				

Riski hindamine & tolmude järelvalve

8	Riskide hindamises osalevate töötajate arv (1)				
	<small>8. rea summa - Riigi tase</small>				
9	Kokkupuute järelvalves osalevate töötajate arv (2)				
	<small>9. rea summa - Riigi tase</small>				
10	Silikoosi alase tervise järelvalve protokollide riskide hindamist vajavate töötajate arv (3)				
	<small>10. rea summa - Riigi tase</small>				

Tervise järelvalve

11	Üldise tervise järelvalve protokollis osalevate töötajate arv				
	<small>11. rea summa - Riigi tase</small>				
12	Silikoosi alase tervise järelvalve protokollis osalevate töötajate arv				
	<small>12. rea summa - Riigi tase</small>				

Koolitus

13	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning üldiste põhimõtete koolitusel osalevate töötajate arv (4)				
	<small>13. rea summa - Riigi tase</small>				
14	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning ülesannete lehtede koolitusel osalevate töötajate arv (5)				
	<small>14. rea summa - Riigi tase</small>				

Head tavad

15	Respiratoorse kristallilise ränioksiidi tekkimise/levimise vähendamise tehnilised meetmed				
	<small>15. rea summa - Riigi tase</small>				
16	Organisatsioonilised meetmed				
	<small>16. rea summa - Riigi tase</small>				
17	Isiklike kaitsevahendite jagamine ja kasutamine, vajadusel (6)				
	<small>17. rea summa - Riigi tase</small>				

Tulemuslikkuse võtmeindikaatorid

18	Potentsiaalselt respiratoorse kristallilise ränioksiidiga kokkupuutuvate töötajate %				
	<small>Rida 7 jagatud reaga 5b; annab potentsiaalselt respiratoorsest kristallilisest ränioksiidist eraldavate materjalidega kokkupuutuvate töötajate %</small>				
19	Riskide hindamises osalejate %				
	<small>Rida 8 jagatud reaga 7; annab riskide hindamise protseduuri rakendamise %</small>				
20	Kokkupuute järelvalves osalejate %				
	<small>Rida 9 jagatud reaga 7; annab järelvalve protokollide rakendamise %</small>				
21	Silikoosi alase tervise järelvalve protokollide riskide hindamise %				
	<small>Rida 10 jagatud reaga 7; annab potentsiaalselt kõrgema kokkupuutega töötajate %</small>				
22	Üldise tervise järelvalves osalejate %				
	<small>Rida 11 jagatud reaga 7; annab firma pühendumuse üldise tervise järelvalve või riiklikele seadustele vastavuse %</small>				
23	Silikoosi alase tervise järelvalve protokollis osalejate %				
	<small>Rida 12 jagatud reaga 10; annab spetsiifilist silikoosi alase tervise järelvalve protokollide rakendamise %</small>				
24	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning üldiste põhimõtete koolitusel osalejate %				
	<small>Rida 13 jagatud reaga 7; annab üldiste printsiipide leviku rakendamise %</small>				
25	Informatsiooni ja juhistega varustatud ning ülesannete lehtede koolitusel osalejate %				
	<small>Rida 14 jagatud reaga 7; annab ülesannete lehtede rakendamise %</small>				
26	Respiratoorse kristallilise ränioksiidi tekkimise/levimise vähendamise tehniliste meetmete %				
	<small>Rida 15 jagatud reaga 4b; annab spetsiifilist meetmet kasutatavate kohtade %</small>				
27	Organisatsiooniliste meetmete %				
	<small>Rida 16 jagatud reaga 4b; annab spetsiifilist meetmet kasutatavate kohtade %</small>				
28	Isiklike kaitsevahendite vajadusel jaotamise ning kasutamise %				
	<small>Rida 17 jagatud reaga 4b; annab spetsiifilist meetmet kasutatavate kohtade %</small>				

Peamised märkmed

Sisestage kõik asjakohased kommentaarid kokkuleppe rakendamise kohta sektori tasemel (nt. toote esile positiivsed või mitterahuldavad saavutused, teavitage planeeritud parendusprogrammide, kirjeldage uusi kasutusel võetud Häid tavasid)

Nimi: _____
 Amet: _____
 Kuupäev: ___/___/___ Ailkiiri

- (1) Riskide hindamise protseduur on leitav kokkuleppe *lisa 1 - Head tavad* (Heade tavade juhis, osa I, peatükk 4)
- (2) Vaadake *lisa 2 - Tolmu järelvalve protokoll* kokkuleppes
- (3) Üldised tõkestamise põhimõtted on toodud kokkuleppe *lisa 1 - Head tavad* (Heade tavade juhis, osa I, Respiratoorse kristallilise ränioksiidi alused)
- (4) Head tavad on toodud kokkuleppe *lisa 1 - Head tavad* (Heade tavade juhis, osa II, üldised ja spetsiifilised ülesannete lehed)
- (5) Faktilehed isiklike kaitsevahendite kohta on toodud kokkuleppe *lisa 1 - Head tavad* (Heade tavade juhis, osa II, ülesannete leht 2.1.15)

Lisa 4 - Uurimisprojektide nimekiri

Läbiviidud uurimisprojektid:

Teaduslik arvamus õhus lendleva kristallilise ränidioksiidi mõjudest tervisele, IOM raport, 1996.

Kvartsi ohtlikkus: muutuv suurus, K Donaldson & PJA Borm, Amer. J. Amet Hüg. 42(5), 287-294, 1998.

Personaalse tolmu & kvartsiga kokkupuute hindamine ja võrdlus, mõõtetulemused Suurbritannia ja Saksamaa ränidioksiidi tootjate tööstuselt, IOM kliendiraport, 1998.

Epidemioloogilised tõendid ränidioksiidi kantserogeensusest: teadusliku hinnangu faktorid, C. Soutar et al, Amer. J. Amet Hüg. 44 (1) 3-14, 2000.

Töökohtadest kogutud respiratoorse kvartsi põletikulised mõjud võrreldes DQ12 kvartsiga: Osakeste pinna korrelaadid, A. Clouter et al, Toxicol. Sc. 63, 90-98, 2001.

Kommertsiaalse kvartsijahu in vitro genotoksilisuse hindamine võrreldes standardse DQ12 kvartsiga, G. Cakmak et al, Int. J. Hüg. Keskkond Tervis, 207 (2004); 105-113.

Nelja kommertsiaalse kvartsijahu erinevad toksilised, fibrogeensed ja mutageenilised mõjud roti kopsule, F. Seiler et al, Int. J. Hüg. Keskkond Tervis, 207 (2004); 115-124.

Erinevate respiratoorsete kvartsijahude vahelise bioloogilise aktiivsuse märkimisväärse erinevuse määramine vektormudeliga, J. Bruch et al, Int. J. Keskkond Tervis (heakskiidetud).

Nelja kommertsiaalse kvartsijahu pinnaseisundite vaheliste suhete ja nende bioloogilise aktiivsuse in vitro ja in vivo määramine, B. Fubini et al, Int. J. Hüg. Keskkond Tervis, 207 (2004); 89-104.

Suremus Suurbritannia tööstuslikus liivatootmises: 1. Kokkupuute hindamine ja 2. Suremus, T.P. Brown ja L. Rushton, tunnustatud publitseerimise poolest Töö- ja keskkonnameditsiini ajakirjas (OEMJ) 2005. aastal.

Lisa 5 - Tööstuste kirjeldused

Agregaadid

Agregaadid on ehituses kasutatavad granulaarsed materjalid. Igal aastal toodetakse ja kasutatakse Euroopas pea kolm miljardit tonni agregaatide. Siiski on enamik sektoris tegutsejaid väikese ja keskmise suurusega ettevõteted. Tüüpiline väike koht annab tööd otseselt 7 kuni 10 inimesele. Agregaatide tööstus koosneb umbes 25 000 kaevanduskohast üle Euroopa, sealhulgas 250 000 töötajat EL-s.

Kõige tavalisemateks looduslikeks agregaatideks on liiv, kruus ja purustatud kivi, milles leidub suurel hulgal vaba ränidioksiidi (0% kuni 100%). Antud kokkuleppe raames läbiviidava individuaalse riskide hindamise subjektiks sobivad ainult kõrge ränidioksiidi sisaldusega kaevanduskohad. Kuid isegi sellistel juhtudel on respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga kokkupuutumise riskid töötajate jaoks tavaliselt madalad. Väikese ränidioksiidi sisaldusega kividest toodetud agregaadid on, mõjutamata individuaalset riskide hindamist, mõju osas töötajate tervisele tõenäoliselt väheolulised.

Keraamikatööstus

Keraamikatööstuses kasutatakse ränidioksiidi peamiselt savist esemete struktuuralse koostisosana ning keraamilise glasuuri peamise koostisosana. Peamiste keraamiliste ränidioksiidi sisaldavate toodete hulka kuuluvad lauanõud, kaunistused, sanitaarvahendid, sein ja põranda plaadid, tellised ja katuseplaadid, tulekindlad materjalid jne.

EL-s toodab keraamikat umbes 2 000 firmat. EL keraamikatööstuses töötab ligikaudu 234 000 töötajat. Keraamikatööstus esineb praktiliselt kõikides EL liikmesriikides.

Sulatuskojad

Sulatuskojades toodetakse rauast, terasest või värvilisest metallist valatud esemeid, mida toodetakse sulametalist valamise vormidesse, mis on reeglina kas tervikuna või osaliselt valmistatud seotud ränidioksiidi liivast. Sulatuskojad on oluline tarnija autotööstusele, masinaehitustööstusele ja teistele tööstustele. See on peamiselt väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest koosnev haru: EL liikmesriikides asub umbes 4 000 sulatuskoda ligi 300 000 töötajaga.

Klaasitööstus

Ränidioksiid on peamine klaasivalmistamisel kasutatav oksiid ja seega on ränidioksiid peamiseks koostisosaks kõikides klaasitüüpides. Peamised klaasist tooted on klaaspakendid (pudelid, purgid jne), lehtklaas (ehitistele, peeglitele, autodele jne), olmeklaas (lauanõud: joogiklaasid, kausid; kaunistused, jne), klaaskiud (tugevdamiseks, isolatsiooniks) ja eriotstarbeline klaas (televiisoritele, laboritele, optikale jne).

EL-s toodab klaas enam kui 1 000 firmat. Klaasitööstust leidub kõikides Euroopa riikides ning see annab tööd rohkem kui 230 000 inimesele EL-s.

Pärast toormaterjali sulatamist ei ole enam kristallilist ränidioksiidi. Klaas on amorfne materjal.

Tööstuslike mineraalide ja metalli sisaldavate mineraalide tööstused

Tööstuslikud mineraalid:

Hulk tööstuslikest mineraalidest tooteid koosnevad ränidioksiidist. Ränidioksiidi leidub peamiselt kristallilises olekus, kuid võib esineda ka amorfses (mittekristallilises) olekus. Kristalliline ränidioksiid on kõva, keemiliselt inertne ning kõrge sulamistemperatuuriga. Need on hinnatud

omadused mitmetes tööstustes, peamiselt klaasi, sulatus-, ehitus-, keraamika ja keemiatööstuses. Igal aastal toodetakse Euroopas 145 miljonit tonni tööstuslike mineraale (nt. bentoniit, boraat, kaltsiumkarbonaat, diatomiit, päevakivi, kips, kaoliin & plastiline savi, talk, jne). Tööstuslikud mineraalid, kuigi mitte kõik, võivad sisaldada erinevas koguses kristallilist ränidioksiidi.

Neid tööstuslike mineraale toodab 300 firmat või korporatsiooni, kes tegutsevad umbes 810 kaevanduses ja karjääris ning 830 tehases, 18 EL liikmesriigis ning Õveitsis, Norras, Türgis, Bulgaarias, Rumeenias ja Horvaatias. Tööstuslike mineraalide tootmises EL-s töötab umbes 100 000 inimest.

Metallimaagid:

EL-s kaevandatakse suurt osa metallimaake ning mõningate osas nagu elavhõbe, hõbe, plii, volfram, tsink, kroom, vask, raud, kuld, koobalt, boksiit, antimon, mangaan, nikkel, titaan, on EL üsnagi oluline tootja. Mõningatel juhtudel kuuluvad Euroopa tootjad maailma esikümnesse.

Metallimaake toodetakse 12 EL liikmesriigis ning Norras, Türgis, Bulgaarias, Rumeenias, Kosovos ja Serbias. EL-s annab see kaevandussektor ning mineraalide tööstus tööd otseselt umbes 23 000 inimesele.

Metallimaagid, kuigi mitte kõik, võivad sisaldada erinevas koguses kristallilist ränidioksiidi.

Tsemenditööstus

Tsement on pulbriline aine, mida kasutatakse peamiselt sideainena betooni valmistamisel. Seda toodetakse mitmes etapis, millel on kaks peamist faasi:

- poolvalmis toote, nõ "klinkeri" valmistamine, mida saadakse kõrge temperatuuriga ahjus (1 450°C) kaltsineerimisel "toorsegust", mis koosneb savist, paekivist ja mitmetest teistest lisanditest.
- tsemendi kui lõppprodukti valmistamine, mida saadakse jahvatatud klinkeri ja kaltsiumsulfaadi (kipsi) ühtlasest segust, sõltuvalt tsemendi tüübist koos või ilma ühe või rohkema lisakomponendiga: räbu, lendtuhk, putsolaan, paekivi, jne.

2004. aastaks on tsemendi tootmine praeguses 25 EL liikmesriigis jõudnud 233 miljoni tonnini, umbes 11% maailma kogutoodangust (2,1 miljardit tonni).

EL-s on peaaegu 340 tehist. Neli viiest maailma suurimast tsemendifirmast tegutsevad Euroopas. Tsemenditööstuses töötab EL-s umbes 55 000 inimest.

Mineraalvill

Mineraalvillal on mitmeid erilisi omadusi kombineerides kõrge soojapidavuse pikaajalise stabiilsusega. Seda valmistatakse sulaklaasist, -kivist või -rübust, mis kootakse kiuliseks struktuuriks, mis loob kombinatsiooni soojuslikest, tulekindlastest ja akustilistest omadustest, mis on kesksed soojus- ja heliisolatsiooni ning tuleohutuse seisukohalt elu- ja ärihoonetes või tööstuslikes rajatistes.

Mineraalvilla omadused tulenevad tema struktuurist, mille osas kiumatt takistab õhu liikumist ning tema keemilisest koostisest.

Isolatsioonimaterjalide tootjad arenevad, vastamaks ühiskonna kasvavatele keskkonnamuredele, milleks parendatakse isolatsioonimaterjalide standardeid ja regulatsioone.

Mineraalvilladest valmistab kristallilise ränidioksiidi osas muret ainult klaasvill, kuna klaasvilla tootmisel kasutatakse liiva, mida ei kasutata kivivilla puhul. Klaasvilla toormaterjali sulatamisel kaob kristalliline ränidioksiid kuna see muutub amorfseks materjaliks.

Mineraalvilla tööstust esineb kõikides Euroopa riikides ja see annab tööd rohkem kui 20 000 inimesele EL-s.

Looduslike kivimite tööstus

Dimensioonilist kivi leidub looduses peaaegu valmis kujul ehitusmaterjalina. Siiski mõistavad vaid vähesed, et selle materjali kujunemine kergesti toodetavaks ja töödeldavaks võtab aega miljoneid aastaid.

Tööstus koosneb ainult väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest, milles on 5 kuni 100 töötajat ning mis toimivad oluliste tarnijatena ehitustööstusele. EL-s leidub rohkem kui 40 000 firmat, kes annavad tööd umbes 420 000 inimesele. Töö looduslike kivimitega ei hõlma ainult kivide tootmist karjäärides vaid palju olulisem on kivide töötlemine ja rakendamine. Restaureerimise ja kõrgtehnoloogilise rakendamise aluseks on tunnustatud haridus ja koolitus, mis algab kivi töötlejatest ning lõpeb kõrgtehnoloogiliste kivi inseneridega.

Mörditööstus

Mört on agregaatide segu, mis koosneb reeglina osakestest suurusega vähem kui 4 mm (mõnikord vähem kui 8 mm, nt spetsiaalne dekoratiivkrohvi mört või põrandavahede mört) ning ühest või rohkemast sideainest koos võimalike lisandite ja/või lisatud segudega.

Anorgaaniliste sideainetega mört sisaldab lisaks vett. Mördi kasutamine ei ole piiratud müüri ladumise ja põrandavahe mördi kasutusvaldkond on kasvav. Eksisteerib mitut eri sorti mörti, mida kasutatakse tsemendi parandamiseks, plaatide kinnitamiseks, katustel, poldide kinnitamiseks ja mitmeteks teisteks otstarveteks.

Lisaks on krohvitud välised soojusisolatsioonisüsteemid (ETICS) samuti mörditööstuse tooted, mis mängivad olulist rolli energia säästmise meetmena. EL-s toodab mörti enam kui 1 300 firmat. EL mörditööstus annab tööd rohkem kui 34 400 töötajale.

Betoonplokkide tööstus

Betoonplokid on tehases valmistatud ehitusmaterjal, mida kasutatakse laialdaselt üle maailma ning mis on saadaval kõikides suurustes ja vormides, alates väga väikestest sillutiskividest kuni üle 50 m silladetailideni.

Selle tootmisprotsess koosneb tsemendi, agregaatide, vee, lisandite ja lisasegude kokkusegamisest erinevates proportsioonides, mis valatakse vormidesse ning lastakse kivistuda. Tooteid müüakse turul tolmuvalabalt kivistunud kujul. Tolmu tekkimine võib peamiselt ilmneda toormaterjali käsitlemisel ja tootmisjärgsel mehhaanilisel kohtlemisel.

Tööstus koosneb väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest, mis on levinud üle Euroopa. EL hinnangulised andmed: 10 000 tootmisüksust, 250 000 töötajat ja 300 kuni 400 miljonit tonni tooteid.

Lisa 6 – Nõukogu - Sekretariaat

Artikkel 1 - ulatus

Nõukogu vastutab talle kokkuleppe artiklis 8 määratud ülesannete eest. Siiski jäävad artiklis 8 (2) (b) ja (d) nimetatud ülesanded eksklusiivselt ja ühiselt nelja siin all artiklis 3 määratud eesistuja pädevusse.

Artikkel 2 – kohtumised/otsused

- (1) Nõukogu kohtub vähemalt kord kahe aasta jooksul kaheks päevaks vastava aasta juuni teisel poolel Brüsselis. Sekretariaat tagab kohtumiseks logistilise ja sekretariaalse toe ning organiseerib kohtumise ja saadab laiali kutsed.
- (2) Liikmed saavad tööandja osapooltega ühtlustatud raporti kohtumiseks ettevalmistumiseks 20 tööpäeva enne vastavat kohtumist. Kahepäevase kohtumise ajal valmistavad liikmed ette ning visandavad kokkuvõtva raporti vastavalt kokkuleppe artiklis 8 (2) toodud nõuetele. Vähemuse sõnavõttud ja arvamused dokumenteeritakse lisas, kuid minimaalses mahus.
- (3) Kaks allpool toodud artikli 3 alusel määratud kaaseesistujat võivad vajadusel ühiselt otsustada kohtumiste sagedasemate toimumiste üle.
- (4) Liikmed võivad volitada teisi liikmeid või asendusliikmeid.

Artikkel 3 - eesistujad

Nõukogu juhatavad kaks eesistujat ja kaks aseesistujat, kes kõik määratakse ametisse töötajaid ja tööandjaid esindavate osapoolte poolt neljaaastaseks perioodiks, esmakordselt käesoleva kokkuleppe allkirjastamise päeval.

Artikkel 4 - protokollid, dokumentatsioon

- (1) Nõukogu kohtumisi protokollitakse. Protokollid saadetakse osapooltele kahe nädala jooksul peale kohtumise toimumist. Kui liikmed ei tee järgneva nädala jooksul omapoolseid muudatusettepanekuid, loetakse protokoll lõplikuks.
- (2) Sekretariaat või selle poolt määratud kolmas osapool säilitab kogu Nõukoguga seotud dokumentatsiooni.

Artikkel 5 – Nõukogu/Sekretariaadi kulud

Kõik ühised mõistlikud ja õigustatud kulutused, mis tulenevad Nõukogu (kohtumise ruum, simultaantõlge FR/EN/DE, välja arvatud individuaalne reisimine ja majutus) ja Sekretariaadi toimimisest kaetakse võrdselt tööandjaid esindavate osapoolte vahel.

Artikkel 6 - rahalised kohustused, hüvitised

- (1) Nõukogu liikmelisus on osapooli esindav ning liikmeid ja asendusliikmeid ei saa seetõttu individuaalselt ja otseselt oma liikmelisuse kohustuste eest vastutusele võtta.
- (2) Osapooled vabastavad üheskoos ja eraldi liikmed, asendusliikmed, nende õigusjärglased ja järeltulijad igast ja kõikidest nõuetest, tasudest, kuludest, väljaminekutest, vastutusest ja kahjustest (kaasa arvatud põhjendatud suurusega advokaaditasudest), mis on neile põhjendatult tekkinud või asetatud seoses või tulenevalt ükskõik millisest tegevusest,

kohtuasjast, menetlusest või nõudest, mille osapooleks nad võivad osutada või millega neid võib seostada nende liikmelisuse tulemusena Nõukogus, välja arvatud juhul kui tegevus, kohtuasi, menetlus või nõue on põhjustatud tahtlikust õigusrikkumisest või seadusevastasusest oma kohustuste täitmisel.

Artikkel 7 – teadaanded/keel

Kõikide artiklist 6 tulenevate teadaannete edastamine, dokumentide kogumine ja väljastamine toimub elektronpostiga. Suhtlemine Nõukoguga toimub Sekretariaadi elektronposti aadressi kaudu. Kõik teadaanded, suhtlemine ja kohtumised toimuvad inglise keeles.

Lisa 7- Heade tavade rakendamise protseduur

Kokkuleppe artikli 1 kolmanda lõigu järgi on kokkuleppe eesmärgiks muuhulgas teadmiste suurendamine Headest tavadest. Kooskõlas Heade tavade 'dünaamilise' iseloomuga ning järgides kokkuleppe artiklit 5 (3), sätestab käesolev lisa Heade tavade rakendamise protseduuri.

Artikkel 1 – uute või parandatud ülesannetelehtede esitamine osapooltele

Tööandjatel ja töötajatel oodatakse igal ajahetkel kokkuleppe kehtimise vältel esitama teda esindavale osapoolle (esitlev osapool) eksisteeriva ülesannetelehe uut visandit või parandatud versiooni (edaspidi 'uued ülesannetelehed'), millega kaasneb eksisteeriva ülesannetelehe parandatud versiooni korral kirjalik selgitus ja õigustus, miks ja kuidas aitab eksisteeriva ülesannetelehe parandatud versioon kaasa töötajate kaitse parendamisele või kuidas aitab see saavutada samatasemelist kaitset läbi alternatiivsete praktikate ja tehnikate võrreldes eksisteerivate ülesannetelehtedega. Esitlev osapool hindab uusi ülesannetelehti ja võib neid toetada.

Artikkel 2 – kokkuleppe uute ülesannetelehtede osas tööstuse vastaspoollega ('peegeldav' osapool)

Olles avaldanud artikli 1 järgset toetust, esitab esitlev osapool toetatud uue ülesannetelehe oma tööstuse vastaspoolle aruteluks ja heaks kiitmiseks. Arvamuste vahetamise korraldamine ning uute ülesannetelehtede heaks kiitmine on vastavate peegeldavate osapoolte organiseerida. Pärast mõlemapoolset heakskiitu tööstuselt esitatakse uus ülesanneteleht Nõukogule (kokkuleppe artikkel 8 (2)).

Artikkel 3 – vastuvõtmine Nõukogus

Nõukogu on vastutav uute ülesannetelehtede lõpliku ülevaatamise ja vastuvõtmise eest, vältimaks uute ülesannetelehtede vastuolu kokkuleppega (kaasa arvatud teised ülesannetelehed, Heade tavade teised osad jne). See hõlmab ka aegunud ülesannetelehtede tühistamist.

Artikkel 4 – muudatuste kehtivus

Vastavalt artikli 3 rakendamisele teavitatakse kõikidest Heade tavade muudatustest teisi osapooli elektronposti või Extraneti kaudu. Need hakkavad kehtima kolm kuud pärast edastamist, kui Nõukogu pole kehtestanud muud aega.

Artikkel 5 – muudatuste protseduuri sagedus

Nõukogu kohtub vähemalt korra kahe aasta jooksul. Seetõttu palutakse osapooltel esitada oma muudatusettepanekud võimalusel kooskõlas Nõukogu kohtumiste graafikuga.

Lisa 8 – Silikoosi alane tervise järelevalve protokoll

ÜLDISED JUHISED

Tööandjad viivad esmajärjekorras läbi töökohta riskide hindamise nii nagu kirjeldatud Heade tavade juhises, selleks, et tuvastada kus võib esineda spetsiifiline risk töötajate tervisele, mis on seotud respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga. Tervise järelevalve protokoll rakendamise sõltub riskide hindamise tulemustest.

Tervise järelevalve protsess viiakse professionaalselt läbi kompetentse arstliku personali poolt kooskõlas hetkel kehtivate riiklike seadusandlike nõuetega.

Töötaja(d) või väline meditsiiniline nõustaja, kes vastutab ohutuse ja tervisekaitse programmi eest, peaks omama tööalaseid teadmisi respiratoorse meditsiinilise järelevalve programmi osadest.

Spetsiifilise respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga seotud tervise järelevalve eesmärkideks on:

- Avastada varakult tervist kahjustavad mõjud;
- Luua alusbaas, mille põhjal hinnata võimalikke muutusi;
- Takistada edasise kahju teket.

Võimalikud kasutegurid on:

- Asjasse puutuvate inimeste identifitseerimine;
- Võimalike ohtlike töötingimuste tuvastamine ja töökohtade kontrollmeetmete efektiivsuse üle vaatamine;
- Tagasiside andmine riskide hindamise täpsusest;
- Andmete kogumine epidemioloogiliste uurimuste jaoks..

RESPIRATOORSED TERVISERISKID

Peamiseks terviseriskiks kokkupuutumisel respiratoorset kristallilist ränidioksiidi sisaldava tolmu on respiratoorne haigus **silikoos**. Seetõttu on tervise järelevalve puhul oluline keskenduda kopsudele. Lisaks sellele on olemas tõendeid, et inimestel, kes kannatavad silikoosi all, on suurem risk haigestuda kopsuvähki. Samuti on inimestel, kes puutuvad üldiselt kokku tolmu ja neil, kes kannatavad tolmu seotud respiratoorsete haiguste all (pneumokonioos, silikoos jne) suurem risk haigestuda tuberkuloosi. Seda tuleks arvesse võtta meditsiinilise järelevalve teostamisel.

RESPIRATOORSE MEDITSIINILISE JÄRELEVALVE PROGRAMMI SISU

1) Respiratoorne meditsiinilise järelevalve programm peaks sisaldama järgnevat:

- Iga töötaja kohta luuakse **meditsiiniline kaust** tema tööle võtmise hetkel. Kausta vorm pole oluline, kuid andmed peavad olema kättesaadavad volitatud meditsiinilistele ekspertidele, uuendatud, turvalised, seotud (nt. tolmu kokkupuutumise andmetega), salajased ning kuuluvad säilitamisele 40 aasta jooksul alates kokkupuute lõpust. Antud toimik koosneb eelkõige, kooskõlas riikliku seadusandlusega, järgnevatest kesketest osadest:
 - Isikuandmed;
 - Muud vajalikud demograafilised andmed (isiklik ja perekondlik minevik);
 - Töötaja tööprofiil;
 - Ülevaade tööalastest ja töövälisest tegevusest, kus on detailselt välja toodud kokkupuuted potentsiaalselt kahjuliku tolmu, kemikaalide ja teiste ainetega (kiirgus);
 - Meditsiiniline ülevaade, mis keskendub respiratoorsete sümptomite olemasolule (nt. köha, röga, hingamisraskused, puhkimine);

- Suitsetamisharjumused (sigarettide arv päevas, harjumuse kestvus).
- **Meditsiiniline ülevaatus** rindmikule. Ülevaatus peaks näitama, kas rindmikuga seotud tähelepanekud on normaalsed või mitte (nt. sümmeetria, paisumine, kloppimine, hingamishäältsused, pekslemine, puhkimine, rägin ja hõõrdumine).
- **Funktsionaalne katsetamine:**
 - Kuigi spiromeetrias või pulmonaarsete funktsioonide testides esinevad hälbed ei ole spetsiifilised (nt. suitsetamine on oluline lisafaktor), loetakse respiratoorseid funktsionaalseid katseid siiski respiratoorse meditsiinilise järelevalve programmi kasulikuks osaks baashindamisel ning perioodilisel järelevalvel. See võimaldab tuvastada pulmonaarse funktsiooni häireid nende varaseimas staadiumis.
 - Spiromeetrilise testimise standardiseeritud meetodid ja seadmetele esitatavad nõuded on soovitatud professionaalsete assotsiatsioonide poolt, nagu Euroopa respiratoorne ühing (1993) ja Ameerika tooraksi ühing (1995).
- **Radioloogiline ülevaatus:** Radiograafiliste muutuste jälgimine töötajates, kes puutuvad kokku kristallilise ränidioksiidiga, on kõige täpsemaks vahendiks silikoosi varasel avastamisel. Kõrvalekalded on tavaliselt radiograafiliselt nähtavad enne kui spiromeetria suudab tuvastada pulmonaarse funktsiooni hälbe või enne kui ilmnevad sümptomid. Perioodiline rindkere röntgen on seetõttu oluline osa respiratoorsest meditsiinilisest järelevalvest.
 - Täismõõtmeline, posterio anterior (PA) rindkere röntgen, eelistatavalt võetud kasutades kõrge kilovoldiga tehnikat (väiksemad formaadid, mis tulevad arvutitehnikates, pole sobilikud).
 - Ülesvõtet peaks tõlgendada kvalifitseeritud ja koolitatud radiograafilugejad või pneumoloogid.
 - Õigete seadmete ja tehnikate juhised on laialdaselt avaldatud. Lisainformatsiooni praeguste praktikate kohta saab Rahvusvahelisest tööorganisatsioonist (ILO), 1211 Genf 22, Šveits.
 - Ülesvõtted peaksid olema klassifitseeritud vastavalt 2000. a ILO pneumokonoosi alaste radiograafide rahvusvahelise klassifitseerimise kasutamise juhistele. Õigete seadmete ja tehnikate juhiste rakendamine ja kontroll võimaldab hiljem vajadusel klassifitseerida rindkere röntgeni ülesvõtteid sobivalt.
 - Rindkere röntgeni ülevaatus sageduse määrab töötervishoiu ametnik respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga kokkupuutumise riskide hindamise alusel. Jälgige mõningates riikides eksisteerivaid reguleerivaid piiranguid röntgenülevaatus sageduse kohta. Nõu saamiseks konsulteerige kvalifitseeritud töötervishoiu ametnikuga.
 - Töötajatele, kes on olnud kontaktis/kokku puutunud respiratoorse kristallilise ränidioksiidiga ning kes on lõpetanud töösuhted vastava tööandjaga (pensionil/uuul ametipostil), peab samuti nende soovil võimaldama meditsiinilist järelkontrolli. Tööandjad seovad ennast selle järelkontrolli pakkumise kohustusega riikliku ja EL ettekirjutuste raames.

2) dokumenteerimine ja konfidentsiaalsus:

- **Meditsiinilisi dokumente** tuleb hoida turvaliselt sõltumata sellest, kas need on majasisesed või on teenus väljast ostetud. Juurdepääs sellele meditsiinilisele dokumentatsioonile toimub ainult kooskõlas riikliku seadusandlusega.
- Hea **suhtlus** on tervise järelevalve programmi eesmärkide saavutamiseks hädavajalik.
 - Töötajat tuleb informeerida tema meditsiinilise läbivaatuse tulemustest;

- Meditsiinilise järelevalve programmi tulemusi, mis on avaldatud sellisel moel, et isikuid ei saa identifitseerida, tuleks kasutada eksisteeriva terviseohutuse kontrolli meetmete laiendamiseks töökohas.

VIITED:

- Töölane terviseprogramm kristallilise ränidioksiidiga kokkupuutumisel tööstuslikus liivatootmises – Riiklik tööstusliku liiva tootmise assotsiatsioon (NISA) – märts 1997
- Mineraalse tolmu kokkupuutuvate töötajate jälgimine ja järelevalve – WHO – 1996
- Euroopa respiratoorne ajakiri – 6 osa, lisa16, märts 1993
- ILO pneumokonoosi alaste radiograafide rahvusvahelise klassifitseerimise kasutamise juhised – parandatud väljaanne 2000 – Rahvusvaheline tööorganisatsioon
- ATS (1995) spiromeetria standardiseerimine - Ameerika respiratoorse ja intensiivravi ajakiri meditsiin, 152:1107-1136
- Töölane tervise juhtimine kaevandustööstuses – Riiklik ühendatud kaevanduste nõuandja komitee – versioon 1, mai 2004
- Töötervishoid, informatiivsed teadaanded kutsehaiguste diagnoosist, Euroopa Komisjon, Tööhõive & sotsiaalküsimused, Raport EUR 14768.